

Αριθμός 1185/2010

Η Επιτροπή Αναστολών του Συμβουλίου της Επικρατείας
(άρθρο 52 του π.δ/τος 18/1989, όπως αντικαταστάθηκε με
το άρθρο 35 του ν. 2721/1999)

Συνεδρίασε σε συμβούλιο στις 5 Νοεμβρίου 2010 με την εξής σύνθεση : Κ. Μενουδάκος, Αντιπρόεδρος, Πρόεδρος του Ε΄ Τμήματος, Ν. Ρόζος και Χ. Ράμμος, Σύμβουλοι. Ως Γραμματέας έλαβε μέρος ο Κωνσταντίνος Καρυστινός, Γραμματέας του Ε΄ Τμήματος.

Για να αποφασίσει σχετικά με την από 14 Απριλίου 2010 αίτηση:

των 1) Κωστή Β. Καρυωτάκη, κατοίκου Σπίνας Δήμου Καντάνου, επαρχίας Σελίνου, 2) Ευτυχίου Ε. Σολανάκη, κατοίκου Χανίων (Καντάνου 47), 3) Εμμανουήλ Κ. Σολανάκη, κατοίκου Σπίνας Δήμου Καντάνου, επαρχίας Σελίνου, 4) Μαρίας Σ. Ρενιέρη, κατοίκου Κολυμπαρίου-Καμισιανών Κισσάμου Χανίων, 5) Ελευθερίου Φ. Παναγιωτάκη, 6) Στέλιου Ε. Παναγιωτάκη, κατοίκων Παλαιών Ρουμάτων, Δήμου Βουκολιών, επαρχίας Κισσάμου, νομού Χανίων, 7) Κωστή Ε. Καλαντζάκη, 8) Βάσως Ε. Καλαντζάκη και 9) Γιώργου Κ. Καλαντζάκη, κατοίκων Βουκολιών Κισσάμου, κατά 1) του Υπουργού Περιβάλλοντος, Χωροταξίας και Δημοσίων Έργων και 2) της Νομαρχιακής Αυτοδιοίκησης Χανίων.

Κατέθεσε το από 25 Μαΐου 2010 υπόμνημά της η ανώνυμη εταιρεία με την επωνυμία «ΑΙΟΛΙΚΗ ΜΟΥΣΟΥΡΩΝ ΑΝΩΝΥΜΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΠΑΡΑΓΩΓΗΣ ΚΑΙ ΕΚΜΕΤΑΛΛΕΥΣΗΣ ΕΝΕΡΓΕΙΑΣ» και διακριτικό τίτλο «ΑΙΟΛΙΚΗ ΜΟΥΣΟΥΡΩΝ Α.Ε.», που εδρεύει στην Αθήνα (Βασ. Σοφίας 120).

Με την αίτηση αυτή οι αιτούντες επιδιώκουν να ανασταλεί η εκτέλεση: 1) της υπ' αριθ. πρωτ. 2480/13-2-2009 απόφασης του Γενικού Γραμματέα Περιφέρειας Κρήτης, 2) της υπ' αριθ. 10584/2005 απόφασης του Νομάρχη Χανίων, 3) της υπ' αριθ. πρωτ. 2812/5.5.2006 απόφασης του Γενικού Γραμματέα Περιφέρειας Κρήτης, 4) της υπ' αριθ. πρωτ.

Αριθμός 1185/2010

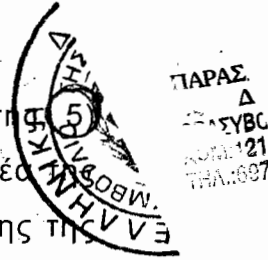
173/10.2.2006 απόφασης του Γενικού Γραμματέα Περιφέρειας Κρήτης της υπ' αριθ. πρωτ. 3717/26.9.2005 απόφασης του Γενικού Γραμματέα Περιφέρειας Κρήτης και 6) κάθε άλλης σχετικής πράξης ή παράλειψης της Διοικήσεως.

Κατά τη συνεδρίασή της η Επιτροπή άκουσε τον εισηγητή, Σύμβουλο Χ. Ράμμο.

Αφού μελέτησε τα σχετικά έγγραφα
Σκέφθηκε κατά το Νόμο

1. Επειδή, για την άσκηση της κρινόμενης αιτήσεως έχει καταβληθεί το νόμιμο παράβολο (υπ' αριθ. 2674231/10 ειδικό γραμμάτιο παραβόλου του Δημοσίου).

2. Επειδή, από τα στοιχεία του φακέλου προκύπτουν τα εξής: Με την 10584/01.12.2005 απόφαση του Αντινομάρχη Χανίων εγκρίθηκαν οι περιβαλλοντικοί όροι για την εγκατάσταση και λειτουργία του έργου «Αιολικό Πάρκο 2,7 MW (3 ανεμογεννήτριες) και δρόμου πρόσβασης στο Αιολικό Πάρκο», στη θέση «Στρογγυλή Κορυφή» (άλλως «Αποπηγάδι») του Δήμου Μουσούρων του νομού Χανίων, κατόπιν της 3717/26.09.2005 αποφάσεως του Γενικού Γραμματέα της Περιφέρειας Κρήτης, με την οποία κρίθηκε ότι για την περιβαλλοντική αδειοδότηση του έργου, το οποίο ανήκει στην υποκατηγορία 3 της δεύτερης (Β') κατηγορίας της κ.υ.α. 15393/2332/05.08.2002 (Β' 1022), πρέπει να ακολουθηθεί η διαδικασία του άρθρου 11 της ανωτέρω κ.υ.α. ως έργο υποκατηγορίας Β4. Ακολούθως, με την 173/10.02.2006 απόφαση του Γενικού Γραμματέα Περιφέρειας Κρήτης, εγκρίθηκε η επέμβαση σε δημόσια δασική έκταση για την εγκατάσταση του εν λόγω αιολικού πάρκου με τα συνοδά έργα και με την 2812/05.05.2006 απόφαση του Γενικού Γραμματέα Περιφέρειας Κρήτης χορηγήθηκε στην εταιρεία «Π. ΛΑΔΑΚΑΚΟΣ ΚΑΙ ΣΙΑ Ε.Ε. ΚΑΙ ΣΙΑ Ο.Ε.» άδεια εγκατάστασης του αιολικού πάρκου στην ανωτέρω θέση. Στη συνέχεια, με την 6840/31.07.2007 απόφαση του Νομάρχη Χανίων τροποποιήθηκε η αρχική απόφαση περί εγκρίσεως περιβαλλοντικών όρων για την εγκατάσταση και λειτουργία του αιολικού πάρκου, ως προς τη συνολική εγκατεστημένη ισχύ

Αριθμός 1185/2010

του αιολικού πάρκου, η οποία ορίστηκε από τα 2,70 MW στα 2,55 MW, και την ονομαστική ισχύ κάθε ανεμογεννήτριας, η οποία ορίστηκε στα 850 KW από 900 KW που προβλεπόταν αρχικά, χωρίς πάντως να αλλάξει ο αριθμός αυτών (συνολικά 3 ανεμογεννήτριες), τέθηκαν δε και επιπλέον περιβαλλοντικοί όροι, ενώ η χρονική ισχύς της αποφάσεως αυτής ορίστηκε στα 10 έτη. Λόγω της τροποποιήσεως αυτής ακολούθησε η έκδοση της υπ' αριθμ. 1409/10.09.2007 απόφαση του Γενικού Γραμματέα Περιφέρειας Κρήτης, με την οποία τροποποιήθηκε η 173/10.02.2006 απόφαση του ίδιου περί εγκρίσεως επεμβάσεως σε δημόσια δασική έκταση, τόσο αναφορικά με τη συνολική ισχύ του αιολικού πάρκου, η οποία μειώθηκε από 2,70 MW σε 2,55 MW, όσο και ως προς τα συνοδά έργα οδοποιίας, πρόσβασης και γραμμής μέσης τάσης για την εγκατάσταση του πάρκου, έτσι ώστε η συνολική επέμβαση να γίνει σε έκταση 84.794 μ². Συναφώς, με την 7870/22.10.2007 απόφαση του Γενικού Γραμματέα Περιφέρειας Κρήτης τροποποιήθηκε η 2812/05.05.2006 απόφαση του ίδιου σχετικά με την άδεια εγκατάστασης αιολικού πάρκου, ως προς τον δικαιούχο της άδειας και, συγκεκριμένα, ορίστηκε πλέον δικαιούχος η ΑΙΟΛΙΚΗ ΜΟΥΣΟΥΡΩΝ ΑΕ, ως προς την ονομαστική ισχύ κάθε ανεμογεννήτριας που ορίστηκε σε 850 KW, τη συνολική εγκατεστημένη ισχύ του αιολικού πάρκου που ορίστηκε σε 2,55 MW, τη σύνδεση του αιολικού σταθμού με το δίκτυο της ΔΕΗ, τους όρους εμπορίας ηλεκτρικής ενέργειας, καθώς επίσης και ως προς τους όρους εγκατάστασης. Εξάλλου, με την 3688/23.05.2007 απόφαση του ίδιου οργάνου παρατάθηκε η ισχύς της 2812/05.05.2006 αποφάσεως του έως 05.05.2010. Τέλος, με την 2480/13.02.2009 απόφαση του Γενικού Γραμματέα Περιφέρειας Κρήτης απορρίφθηκε η υπ' αριθ. 7099/17.12.2008 προσφυγή των Παναγιωτάκη Σπυρίδωνος, Καραγιάννη Αντωνίας και Αντωνάκη Ευστρατίου κατά των 10584/01.12.2005 και 6840/31.07.2007 αποφάσεων περί εγκρίσεως περιβαλλοντικών όρων για το εν λόγω αιολικό πάρκο. Ήδη με την υπό κρίση αίτηση ζητείται από τους αιτούντες (οι οποίοι φέρονται ως κύριοι γηπέδων ομόρων της περιοχής όπου πρόκειται να εγκατασταθεί το αιολικό πάρκο, όπως επίσης και ως κάτοικοι των

Αριθμός 1185/2010

παρακείμενων οικισμών) να ανασταλεί η εκτέλεση: α) της υπ' αριθ. πρωτ. 2480/13.02.2009 αποφάσεως του Γενικού Γραμματέα Περιφέρειας Κρήτης, με την οποία απορρίφθηκε η προαναφερθείσα από 17.12.2008 προσφυγή κατά της υπ' αριθ. 10584/2005 αποφάσεως του Αντινομάρχη Χανίων, με την οποία εγκρίθηκαν οι περιβαλλοντικοί όροι για έργο αιολικού πάρκου καθώς και κατά της υπ' αριθ. 6840/2007 αποφάσεως του Νομάρχη Χανίων, με την οποία τροποποιήθηκε η αρχική απόφαση περί έγκρισης περιβαλλοντικών όρων του έργου, β) της υπ' αριθ. 10584/2005 αποφάσεως του Αντινομάρχη Χανίων, με την οποία εγκρίθηκαν οι περιβαλλοντικοί όροι για το έργο «Αιολικό Πάρκο 2,55 MW (3 ανεμογεννήτριες) και δρόμου πρόσβασης στο αιολικό πάρκο ιδιοκτησίας «Αιολικής Μουσούρων Α.Ε.», που βρίσκεται στη θέση «Στρογγυλή Κορυφή» του Δήμου Μουσούρων Ν. Χανίων, όπως τροποποιήθηκε με την 6840/2007 απόφαση του Νομάρχη Χανίων, γ) της υπ' αριθ. πρωτ. 2812/05.05.2006 αποφάσεως του Γενικού Γραμματέα Περιφέρειας Κρήτης, με την οποία χορηγήθηκε στην εταιρεία «Π. ΛΑΔΑΚΑΚΟΣ ΚΑΙ ΣΙΑ Ε.Ε. ΚΑΙ ΣΙΑ Ο.Ε.» άδεια εγκατάστασης αιολικού πάρκου συνολικής ισχύος 2,70 MW στη θέση «Στρογγυλή Κορυφή» του Δήμου Μουσούρων Ν. Χανίων, όπως παρατάθηκε η ισχύς της με την 3688/23.05.2008 απόφαση του ιδίου, δ) της υπ' αριθ. πρωτ. 173/10.02.2006 αποφάσεως του Γενικού Γραμματέα Περιφέρειας Κρήτης, με την οποία εγκρίθηκε η επέμβαση σε δημόσια δασική έκταση για την εγκατάσταση και λειτουργία Αιολικού Σταθμού Παραγωγής Ηλεκτρικής Ενέργειας (ΑΣΠΗΕ) στη θέση «Στρογγυλή Κορυφή» του Δήμου Μουσούρων Ν. Χανίων, όπως τροποποιήθηκε με την υπ' αριθ. 1409/10.9.2007 του ιδίου, η οποία από προφανή παραδρομή αναγράφεται εσφαλμένα στο δικόγραφο της υπό κρίση αιτήσεως με τον αριθμό 6492/24.09.2007 και ε) της υπ' αριθ. πρωτ. 3717/26.09.2005 αποφάσεως του Γενικού Γραμματέα της Περιφέρειας Κρήτης, με την οποία κρίθηκε ότι το ένδικο έργο ανήκει στην υποκατηγορία 3 τη δεύτερης κατηγορίας, σύμφωνα με την Κ.Υ.Α.15393/2332/5.8.2002. Κατά των εν λόγω προσβαλλομένων πράξεων

Αριθμός 1185/2010

οι αιτούντες έχουν ασκήσει και αίτηση ακυρώσεως, δικάσιμος της οποίας έχει ορισθεί η 18 Μαΐου 2011.

3. Επειδή, με έννομο συμφέρον και παραδεκτώς παρεμβαίνει με το από 26.05.2010 υπόμνημά της ζητώντας την απόρριψη της υπό κρίση αιτήσεως, η εταιρία με την επωνυμία «ΑΙΟΛΙΚΗ ΜΟΥΣΟΥΡΩΝ ΑΝΩΝΥΜΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΠΑΡΑΓΩΓΗΣ ΚΑΙ ΕΚΜΕΤΑΛΛΕΥΣΗΣ ΕΝΕΡΓΕΙΑΣ» και το διακριτικό τίτλο «ΑΙΟΛΙΚΗ ΜΟΥΣΟΥΡΩΝ Α.Ε.», στην οποία χορηγήθηκε, κατά τα προεκτεθέντα, η άδεια εγκαταστάσεως αιολικού πάρκου.

4. Επειδή, η παρεμβαίνουσα, προβάλλει ότι η αίτηση ακυρώσεως, ασκηθείσα στις 12.05.2009, είναι προδήλως εκπρόθεσμη και ότι πρέπει για τον λόγο αυτό να απορριφθεί η υπό κρίση αίτηση. Επισημαίνεται, ειδικότερα, ότι η παρεμβαίνουσα «ξεκίνησε να εκτελεί το επίδικο έργο την 9η Ιουλίου 2008, ημερομηνία κατά την οποία στην αρμόδια Δ.Ο.Υ. (ήτοι Δ.Ο.Υ. Α' Ηρακλείου) δηλώθηκε η έναρξη των εργασιών για την κατασκευή του» και ότι ήδη από την ημερομηνία αυτή «ξεκίνησαν οι εργασίες κατασκευής, που εκτελούνταν από πολυάριθμα συνεργεία εργατών και ευδιάκριτα μηχανήματα εκσκαφής και αφορούσαν στη διάνοιξη των οδών προσπέλασης στο αιολικό πάρκο». Περαιτέρω, κατά την παρεμβαίνουσα «η κατασκευή του επίδικου αιολικού πάρκου έτυχε μεγάλης δημοσιότητας από τον τοπικό τύπο (έντυπο και ηλεκτρονικό), ενώ παράλληλα έλαβε και πολιτικές διαστάσεις, καθώς, όπως προκύπτει από δημοσιεύματα, τρεις βουλευτές ... υπέβαλλαν ερώτηση στη Βουλή σχετική με την κατασκευή του. Παράλληλα, από την έναρξη σχεδόν των εργασιών για την κατασκευή του έργου, πραγματοποιήθηκαν κινητοποιήσεις στην ευρύτερη περιοχή και συνελεύσεις κατοίκων για την λήψη μέτρων κατά της κατασκευής και λειτουργίας του επίδικου έργου. Μάλιστα για το σκοπό αυτό, οι κάτοικοι της ευρύτερης περιοχής έχουν συστήσει την «Πρωτοβουλία Κατοίκων Σπίνας, Σλωρίων, Παλαιών Ρουμάτων και Σέμπρωνα» και λαμβάνουν αποφάσεις για τις σχετικές κινητοποιήσεις τους». Εν όψει των ανωτέρω, κατά τους ισχυρισμούς της παρεμβαίνουσας δύναται να συναχθεί ότι οι αιτούντες είχαν εύλογο ενδιαφέρον για την παρακολούθηση των εργασιών

Αριθμός 1185/2010

θεμελίωσης του επίμαχου αιολικού πάρκου, εκ του οποίου τεκμαίρεται πλήρης γνώση των προσβαλλόμενων πράξεων από αυτούς, «είτε από Ιουλίου 2008, οπότε και ξεκίνησαν οι εργασίες κατασκευής του επίδικου έργου, είτε από τον Νοέμβριο του 2008, οπότε και ξεκίνησε να λαμβάνει χώρα εξαιρετική δημοσιότητα σχετική με το έργο αυτό». Ούτε από στοιχεία του φακέλου, όμως, αλλά ούτε και από τα προσκομισθέντα από την παρεμβαίνουσα στοιχεία (βλ. το υπ' αριθ. 3108/27.05.2008 πρωτόκολλο εγκατάστασης καθώς και σχετικά δημοσιεύματα της εφημερίδας «Χανιώτικα Νέα» που αφορούν την χρονική περίοδο από 10.11.2008 έως 20.01.2009) προκύπτει σαφώς ότι οι αιτούντες είχαν λάβει γνώση, και μάλιστα πλήρη, των προσβαλλόμενων πράξεων σε χρόνο απέχοντα περισσότερο από 60 ημέρες από την κατάθεση της ως άνω αιτήσεως ακυρώσεως. Συνεπώς, δεν προκύπτει ότι η αίτηση ακυρώσεως είναι προδήλως απαράδεκτη ως εκπροθέσμως ασκηθείσα, ως εκ τούτου δε η κρινόμενη αίτηση αναστολής ασκείται παραδεκτώς.

5. Επειδή, σύμφωνα με το αρ. 52 παρ. 6 του π.δ/τος 18/1989 (Α' 8), η αίτηση αναστολής εκτελέσεως γίνεται δεκτή, όταν κρίνεται ότι η άμεση εκτέλεση της προσβαλλόμενης πράξης θα προκαλέσει στον αιτούντα βλάβη ανεπανόρθωτη ή δυσχερώς επανορθώσιμη σε περίπτωση ευδοκιμήσεως της αιτήσεως ακυρώσεως, άλλως σε περίπτωση που η ασκηθείσα αίτηση ακυρώσεως παρίσταται ως προδήλως βάσιμη.

6. Επειδή, εν προκειμένω προβάλλεται ότι η εγκατάσταση και λειτουργία του επίδικου αιολικού σταθμού σε συνδυασμό με την κατασκευή των συνοδών αυτού έργων θα έχει ως συνέπεια τη βέβαιη διατάραξη του οικοσυστήματος της περιοχής, ειδικότερα δε υποστηρίζεται ότι είναι βέβαιη η πρόκληση μη αναστρέψιμης βλάβης α) τόσο στο δασικό περιβάλλον της περιοχής, β) όσο και στο φυτικό και ζωικό πλούτο, καθόσον σπάνια επαπειλούμενα είδη ορνιθοπαγίδας (γύπας, γυπαετός, γεράκι, τσιχλογέρακας κ.ά.) διαβιούν αποκλειστικά στην περιοχή.

7. Επειδή, όπως προκύπτει από τα στοιχεία του φακέλου και ειδικότερα από τη Μελέτη Περιβαλλοντικών Επιπτώσεων (βλ. συγκεκριμένα

ΠΑΡΑΣΚΕΥΗ
ΔΙΚΗ
ΦΡΑΣΥΛΟΥ
ΑΡ. 1212928
ΦΑ. 6572817

Handwritten signature or mark.

Αριθμός 1185/2010

την τροποποιητική, από Μαΐου 2007, ΜΠΕ, σελ. 1-4), το επίμαχο αιολικό πάρκο πρόκειται να εγκατασταθεί στη θέση «Στρογγυλή Κορυφή» του Ν. Χανίων, εντός των διοικητικών ορίων του δήμου Μουσούρων και σε απόσταση 2 km περίπου ανατολικά του οικισμού Σπίνα και 1,5 km νοτιοδυτικά του οικισμού Σέμπρωνας. Αποτελείται από τρεις (3) ανεμογεννήτριες τύπου VESTAS V-25, ονομαστικής ισχύος 850 KW, ήτοι συνολικής εγκατεστημένης ισχύος 2,55 MW. Το έργο περιλαμβάνει περαιτέρω την κατασκευή γραμμής μέσης τάσης που θα συνδέει το αιολικό πάρκο με την υφιστάμενη γραμμή μέσης τάσης, η οποία βρίσκεται σε απόσταση περίπου 5,5 km δυτικά του πάρκου, την κατασκευή κέντρου ελέγχου, τη βελτίωση της υφιστάμενης οδοποιίας πρόσβασης μήκους 3 km, την κατασκευή εσωτερικής οδοποιίας μήκους 0,7 km και τη διάνοιξη νέας οδοποιίας πρόσβασης μήκους 5,1 km. Η πρόσβαση στο αιολικό πάρκο θα πραγματοποιείται μέσω του υφιστάμενου κεντρικού οδικού άξονα Χανίων-Κισσάμου και του επαρχιακού οδικού δικτύου Βουκολιές-Φλώρα. Η έκταση εντός της οποίας πρόκειται να εγκατασταθεί το εν λόγω πάρκο έχει χαρακτηριστεί ως δασική με την υπ' αριθ. 4827/16.09.2004 πράξη χαρακτηρισμού του Δ/ντή Δασών Χανίων.

8. Επειδή, εξ άλλου, μετά την έκδοση της αρχικής αποφάσεως περί εγκρίσεως περιβαλλοντικών όρων (10584/01.12.2005 απόφαση του Αντινομάρχη Χανίων), με την 8022/22.12.2005 απόφαση του Γενικού Γραμματέα Περιφέρειας Κρήτης (φ. Δ' 65/2006) κηρύχθηκαν δασικές εκτάσεις του νομού Χανίων ως προστατευτικές δυνάμει των άρθρων 69 και επόμενα του ν.δ/τος 86/1969 (Δασικός Κώδικας, φ. Α' 7), όπως τροποποιήθηκαν με το άρθρο 4 του ν. 3208/2003, φ. Α' 303, μεταξύ δε των εκτάσεων αυτών περιλαμβάνεται και η δασική έκταση ορεινού όγκου «Αποπηγάδι Σελίνου. Όπως προκύπτει από τους συνημμένους τοπογραφικούς χάρτες, βεβαιώνεται δε και στο υπ' αριθ. πρωτ. 4277/24.09.2010 έγγραφο της Περιφέρειας Κρήτης προς το Δικαστήριο, το μεγαλύτερο τμήμα της έκτασης των 84.794 μ² για την οποία δόθηκε η

Αριθμός 1185/2010

έγκριση επέμβασης βρίσκεται εντός της περιοχής η οποία χαρακτηριστεί ως προστατευτική.

9. Επειδή, λόγω ακριβώς του χαρακτήρα αυτού της επέμβασης έκτασης, στην οποία θα εγκατασταθεί το αιολικό πάρκο ως προστατευτική δασικής προβλέφθηκαν οι εξής όροι στις κατωτέρω (προσβαλλόμενες) αποφάσεις: Α) Στην αρχική απόφαση εγκρίσεως περιβαλλοντικών όρων (10584/01.12.2005 Αντινομάρχη Χανίων): όρος Δ6: «Δεν θα γίνεται καμία απόρριψη επικίνδυνων αποβλήτων στο περιβάλλον της περιοχής του έργου και σε περίπτωση που προκύπτουν τέτοιου είδους απόβλητα από τη λειτουργία του Σταθμού, αυτά θα διαχειρίζονται βάσει της σχετικής νομοθεσίας για τα επικίνδυνα απόβλητα», όρος Δ7: «Η αρχιτεκτονική του οικίσκου που θα στεγάσει τον ηλεκτρονικό εξοπλισμό του Σταθμού θα είναι εναρμονισμένη με το δομημένο και φυσικό περιβάλλον της περιοχής και θα είναι σύμφωνη με την έγκριση της Ε.Π.Α.Ε.», όρος Δ8: «Οι επεμβάσεις που θα γίνουν επί του εδάφους θα είναι οι απολύτως απαραίτητες και θα αφορούν την κατασκευή του οικίσκου και τη θεμελίωση των ανεμογεννητριών και την κατασκευή των συνοδευτικών έργων που περιγράφονται στο κεφάλαιο Α», όρος Δ11: «Τα στερεά υπολείμματα αστικής φύσεως να μαζεύονται σε ειδικούς κάδους επαναπόθεσης απορριμμάτων από όπου θα απομακρύνονται από την υπηρεσία καθαριότητας του Δήμου Μουσούρων», όρος Δ12: «Η εταιρεία είναι υπεύθυνη για την καθαριότητα του χώρου του αιολικού πάρκου και πρέπει να λαμβάνει όλα τα απαραίτητα μέτρα γι' αυτό. Επίσης το φυσικό περιβάλλον που βρίσκεται εντός της εγκατάστασης πρέπει να διατηρηθεί στην αρχική του μορφή εφόσον βρίσκεται εκτός των περιοχών επέμβασης του όρου Δ8» και όρος Δ13: «Μετά τη λήξη λειτουργίας του Σταθμού Παραγωγής Ενέργειας η εταιρεία που εκμεταλλεύεται τον Σταθμό υποχρεούται να απομακρύνει τις εγκαταστάσεις και να αποκαταστήσει το τοπίο στην αρχική του μορφή». Β) Στην τροποποιητική απόφαση εγκρίσεως περιβαλλοντικών όρων (6804/31.07.2007 απόφαση του Νομάρχη Χανίων). Προστέθηκε ο εξής όρος: «Να περιοριστεί στο ελάχιστο δυνατό η κοπή

Αριθμός 1185/2010

ΟΙ ΥΠΟΥΡΓΟΙ
ΑΙΑΣ
ΡΑΙΑ
3423

γλιστροκουμαριάς ή αντραχνίδας (*Arbutus adrachne*) η οποία φύτεται στην περιοχή του 1ου τμήματος της υπάρχουσας οδοποιίας πρόσβασης στη διασταύρωση από την κεντρική οδό Βουκολιών-Καντάνου προς Σπίνα». Γ) αρχική απόφαση περί εγκρίσεως επεμβάσεως σε δασική έκταση (1473/10.02.2006 απόφαση του Γενικού Γραμματέα Περιφέρειας Κρήτης) προβλέπονται, μεταξύ άλλων, οι όροι ότι «η κατασκευάστρια εταιρεία θα μεριμνήσει για την πλήρη απομάκρυνση των πλεοναζόντων προϊόντων εκσκαφής, θα φέρει την ευθύνη για πιθανή ζημία σε τρίτους, θα αναλαμβάνει την υποχρέωση λήψης όλων των απαραίτητων μέτρων αντιπυρικής προστασίας της περιβάλλουσας δασικής βλάστησης ...», και ότι «θα γίνει πρόβλεψη για την αποκατάσταση της βλάστησης των διαταραχθέντων χώρων, είτε με φύτευση, είτε με σπορά των κατάλληλων ειδών της περιοχής, με την επίβλεψη της Δασικής Υπηρεσίας, κατόπιν ειδικής φυτοτεχνικής μελέτης που θα συνταχθεί και εγκριθεί αρμοδίως. Η φροντίδα των φυτών θα συνεχιστεί για τουλάχιστον τρία (3) έτη από τη φύτευσή τους με ευθύνη της εταιρίας». Δ) Στην τροποποιητική απόφαση εγκρίσεως επεμβάσεως σε δασική έκταση (1409/10.09.2007 απόφαση του Γενικού Γραμματέα Περιφέρειας Κρήτης). Όρος 2: «Τα πλεονάζοντα προϊόντα της εκσκαφής δεν θα απορρίπτονται στα κατάντη της έκτασης, με τρόπο που να επιβαρύνεται η αλλοίωση της δασικής βλάστησης και εκτός της ζώνης κατάληψης, ούτε και σε ρέματα της περιοχής», όρος 5: «Κατά τη διαπλάτυνση της υφιστάμενης οδού να ληφθούν τα απαραίτητα μέτρα για την αποφυγή καταστροφής ατόμων του φυτικού είδους της γλιστροκουμαριάς» και όρος 8: «Πριν την εγκατάσταση του αιολικού σταθμού θα ζητηθεί προμελέτη αποκατάστασης του συνολικού χώρου επέμβασης».

10. Επειδή, με τα ανωτέρω δεδομένα, λαμβανομένου επίσης υπόψη και του ότι από τις διατάξεις των άρθρων 69-71 του ν.δ/τος 86/1969 δεν απαγορεύεται η εγκατάσταση αιολικών σταθμών εντός δασικών εκτάσεων που έχουν κηρυχθεί προστατευτικές, αλλά με τις διατάξεις αυτές προβλέπεται ότι η διαχείριση των εκτάσεων αυτών πρέπει να γίνεται κατά

Αριθμός 1185/2010

τρόπο αποκλείοντα την υποβάθμιση της βλάστησης και τη διάβρωση εδαφών (άρθρο 71 παρ. 1), ο ισχυρισμός, με τον οποίο οι αιτούντες επικαλούνται βλάβη το δασικού οικοσυστήματος προς θεμελίωση του κρινόμενου αιτήματος αναστολής, είναι απορριπτέος διότι δε πιθανολογείται ότι η δασική έκταση, εντός της οποίας πρόκειται να εγκατασταθεί το επίμαχο αιολικό πάρκο, πρόκειται να πληγεί ανεπανόρθωτα, δοθέντος ότι με τις προσβαλλόμενες αποφάσεις έχει ληφθεί μέριμνα τόσο για την αποκατάσταση της βλάστησης μετά το πέρας των εργασιών, όσο και για την αποφυγή καταστροφής της υφιστάμενης χλωρίδας καθώς και για τη μείωση των συνεπειών επί του φυσικού περιβάλλοντος από την εκτέλεση του επίμαχου έργου. Είναι δε διάφορο το ζήτημα της ενδεχόμενης βλάβης των αιτούντων από την, τυχόν, μη συμμόρφωση της κατασκευάστριας εταιρίας με τους επιβληθέντες και εγκριθέντες με τις προσβαλλόμενες αποφάσεις όρους, η οποία όμως δεν μπορεί να δικαιολογήσει τη χορήγηση της ζητούμενης αναστολής (πρβλ. ΕΑ 950, 360/2007). Συνεπώς, ο ισχυρισμός των αιτούντων περί μη τηρήσεως των όρων που έχουν επιβληθεί με την άδεια επέμβασης σε δασική έκταση όσον αφορά το πλάτος καταστρώματος της υπό διάνοιξη οδού δεν θεμελιώνει λόγο χορηγήσεως της επιδιωκόμενης αναστολής. Εξ άλλου, η συνισταμένη στην οπτική υποβάθμιση και εν γένει αλλοίωση του ιδιαιτέρου φυσικού κάλλους τοπίου βλάβη είναι κατ' αρχήν επανορθώσιμη σε περίπτωση ευδοκιμήσεως της αιτήσεως ακυρώσεως με την απεγκατάσταση των ανεμογεννητριών και την απομάκρυνση του απαραίτητου για τη λειτουργία τους εξοπλισμού (πρβλ. Ε.Α. 689, 466/2009, 1204, 914/2008).

11. Επειδή, με την κρινόμενη αίτηση προβάλλεται περαιτέρω, όπως προαναφέρθηκε, ότι η εγκατάσταση και λειτουργία του επίμαχου αιολικού πάρκου συνιστά απειλή για σπάνια και απειλούμενα είδη ορνιθοπανίδας (γύπας, γυπαετός, γεράκι, τσιχλογέρακας κ.ά.) τα οποία διαβιούν αποκλειστικά στην περιοχή. Προς επίρρωση των ισχυρισμών των αιτούντων προσκομίζεται το υπ' αριθ. 10/117/21.04.2010 έγγραφο της Ελληνικής Ορνιθολογικής Εταιρίας (ΜΚΟ), σύμφωνα με το οποίο στο Αποπηγάδι

ΠΑΡΑΣΚΕΙ
ΔΙΚ
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ
12/12/2010
1185/2010

Αριθμός 1185/2010

(όπως έχει καθιερωθεί να λέγεται ο ευρύτερος ορεινός όγκος της περιοχής κατασκευής του έργου) παρατηρούνται σταθερά γυπαετοί, όρνια, ένα ζευγάρι χρυσαετών και ένα ζευγάρι σπιζαετών, τα οποία συνιστούν απειλούμενα είδη, όπως επίσης και άλλα αρπακτικά και μη πτηνά. Προστηρίζεται δε ότι η κατασκευή του επίδικου αιολικού πάρκου θα έχει ως αποτέλεσμα τη συρρίκνωση του βιοτόπου τροφοληψίας των ανωτέρω ειδών, την καταστροφή της βλάστησης από την διάνοιξη της οδοποιίας, την ενόχληση και εκτόπιση των πουλιών από τους διαδρόμους πτήσης τους, αλλά και τη θανάτωσή τους λόγω προσκρούσεων στις ανεμογεννήτριες.

12. Επειδή, σε σχέση με το ζήτημα της προστασίας της ορνιθοπανίδας στην από Μαΐου 2007 Μελέτη Περιβαλλοντικών Επιπτώσεων (ΜΠΕ) του επίδικου αιολικού πάρκου περιλαμβάνονται οι ακόλουθες αναφορές: Α) Στο Κεφάλαιο 4.1.2 της ΜΠΕ, υπό τον τίτλο «Βιοτικό Περιβάλλον», αναφέρονται τα εξής: «... Προστατευόμενες Περιοχές. Η θέση δεν βρίσκεται υπό θεσμοθετημένο καθεστώς προστασίας σε ό,τι αφορά το φυσικό περιβάλλον ή την κοινωνική κληρονομιά και δεν ανήκει στον εθνικό κατάλογο NATURA 2000. ... Νοτιοανατολικά της περιοχής ενδιαφέροντος εγκατάστασης του Αιολικού Πάρκου συναντάται η προστατευόμενη περιοχή με τον κωδικό GR340008 και την επωνυμία «Λευκά Όρη», η οποία έχει χαρακτηριστεί ως ο προτεινόμενος τόπος κοινοτικής σημασίας σύμφωνα με το ΦΕΚ 1289/Β/98. Επίσης πρέπει να τονιστεί ότι δεν ανήκει στον κατάλογο «Σημαντικών Περιοχών για τα πουλιά στην Ελλάδα» σύμφωνα με την Οδηγία ΕΟΚ 79/409. Ο περιβάλλον χώρος δεν παρουσιάζει κάποια ιδιαίτερα περιβαλλοντικά χαρακτηριστικά, αφού δεν ανήκει σε καμία προστατευόμενη περιοχή ή περιοχή με εκτεταμένα αποθέματα νερού. Ο χώρος χαρακτηρίζεται από ασβεστολιθικό πέτρωμα, έλλειψη καλλιεργειών, εποχική χρήση μόνο χορτολιβαδική αμελητέας απόδοσης. Το έδαφος είναι ημιβραχώδες και η αυτοφυής βλάστηση είναι χαμηλή και αραιή λόγω των ισχυρών ανέμων που πνέουν στην περιοχή ... Πανίδα-Ορνιθοπανίδα. Η φυσική πανίδα της ευρύτερης περιοχής ενδιαφέροντος εξαρτάται άμεσα από την χλωρίδα, την ύπαρξη τροφής και

Αριθμός 1185/2010

ΠΑΡΑΣΚ
ΔΙ
ΠΡΑΣΥΒΟΙ
1212
69728

νερού και τη δομή της βλάστησης αλλά και τη γενικότερη κατάσταση της περιοχής. Αποτέλεσμα της υπερβόσκησης, που παρουσιάζεται έντονη στην περιοχή, ήταν η ταχεία υποβάθμιση της χλωρίδας και ο σχηματισμός νέου βιότοπου (συναντώνται ενδημικά φυτά), με συνέπεια να επιβιώσουν κάποια φυτικά είδη, αλλά να εξαφανιστούν όλα τα μεγάλα άγρια θηλαστικά και να παραμείνουν μόνο ποντικοί των ορέων, λίγα πουλιά, σαύρες και φίδια. Σύμφωνα με στοιχεία της Ελληνικής Ορνιθολογικής Εταιρείας («Σημαντικές Περιοχές για τα πουλιά της Ελλάδας»), Αθήνα 1994) η περιοχή ενδιαφέροντος του αιολικού πάρκου δεν συγκαταλέγεται ανάμεσα στις σημαντικές περιοχές για τα πουλιά, ενδημικά και αποδημητικά. Αρπακτικά πουλιά, όπως ο Χρυσαιτός (*Aquila chrysaetos*), ο γύπας (*Gyps fulvus*) και γυπαετός (*Gyraetus barbatus*) φωλιάζουν στην περιοχή Τοπολίων και στο όρος Δίκαιος, ενώ αρκετές παρατηρήσεις υπάρχουν και για μικρότερα αρπακτικά όπως τα *Falco peregrinus*, *Pernis apivorus* και *Falco eleonora*...». Β) Στο Κεφάλαιο 5.1.4 της ΜΠΕ, υπό τον τίτλο «Επιπτώσεις στα Οικοσυστήματα», αναφέρονται τα εξής: «... Δεν αναμένονται σημαντικές αρνητικές επιπτώσεις στην πανίδα της περιοχής ως αποτέλεσμα των δραστηριοτήτων κατασκευής και λειτουργίας του έργου. Η δραστηριότητα κατασκευής του έργου θα έχει μόνο περιορισμένη και προσωρινή επίδραση στην τοπική πανίδα, λόγω της μικρής διάρκειάς της και την σχετικά μικρή έκταση στην οποία λαμβάνει χώρα. Η ποικιλομορφία των ζωικών ειδών της περιοχής δεν θα επηρεαστεί. Δεν αναμένεται μείωση του αριθμού οποιωνδήποτε μοναδικών σπανίων ή υπό εξαφάνιση ειδών ζώων ως αποτέλεσμα των δραστηριοτήτων κατασκευής και λειτουργίας του έργου. Σύμφωνα με τα στοιχεία της Ελληνικής Ορνιθολογικής Εταιρείας («Σημαντικές Περιοχές για τα πουλιά της Ελλάδας», Αθήνα 1994) η θέση του έργου δεν συγκαταλέγεται ανάμεσα στις σημαντικές περιοχές για τα πουλιά, ενδημικά και αποδημητικά. Στην άμεση περιοχή του έργου δεν ενδιααιτούν άγρια ζώα, με αποτέλεσμα να μην τίθεται ζήτημα υποβάθμισης του φυσικού τους χώρου». Γ) Στο Κεφάλαιο 5.1.13 της ΜΠΕ, υπό τον τίτλο «Επιπτώσεις στις Προστατευόμενες Περιοχές», αναφέρεται επίσης ότι η

12

Αριθμός 1185/2010

περιοχή εγκατάστασης του αιολικού πάρκου δεν ανήκει στον κατάλογο «Σημαντικών Περιοχών για τα πουλιά στην Ελλάδα» σύμφωνα με την Οδηγία ΕΟΚ 79/409.

13. Επειδή, ενόψει των ως άνω παραδοχών, σε συνδυασμό με το ότι το επίμαχο αιολικό πάρκο συνιστά έργο χαμηλής οχλήσεως, αποτελούμενο από μικρό αριθμό ανεμογεννητριών και ότι δεν πρόκειται αυτό να εγκατασταθεί εντός περιοχής NATURA ή περιοχής χαρακτηρισμένης ως σημαντικής για τα πτηνά, δεν πιθανολογείται ότι η εγκατάσταση του επίμαχου αιολικού πάρκου θα προκαλέσει μη αναστρέψιμη βλάβη στην орνιθοπανίδα, είναι δε απορριπτέος ο ισχυρισμός των αιτούντων που στηρίζεται στην επίκληση βλάβης της орνιθοπανίδας.

14. Επειδή, εξ άλλου, οι ανανεώσιμες πηγές ενέργειας (ΑΠΕ) συνιστούν πηγές ενέργειας φιλικές προς το περιβάλλον και μερικότερη έκφανση, αλλά και βασική συνιστώσα της αρχής της αειφόρου ανάπτυξης (πρβλ. Ε.Α. 689/2009, 1204, 914/2008). Ειδικότερα η αύξηση της παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας από ανανεώσιμες πηγές προς το σκοπό της μείωσης των εκπομπών διοξειδίου του άνθρακα και της ασφάλειας του ενεργειακού εφοδιασμού (βλ. Οδηγία 2001/77 Ε.Κ., ν. 3468/2006 και Πρωτόκολλο του Κιότο που έχει κυρωθεί με το ν. 3017/2002), αποτελεί βασικό μέτρο για την προστασία του περιβάλλοντος και εξυπηρετεί γενικότερα το δημόσιο συμφέρον (Ε.Α. 466/2009, 1204/2008).

15. Επειδή, ενόψει όλων των προεκτεθέντων και δεδομένου ότι, περαιτέρω, οι προβαλλόμενοι λόγοι ακυρώσεως [α) ανεπαρκής αιτιολογία της πρώτης προσβαλλομένης αποφάσεως, β) έλλειψη συνολικού χωροταξικού σχεδιασμού για τις ανανεώσιμες πηγές ενέργειας κατά παράβαση του άρθρου 24 του Συντάγματος, γ) παράβαση της αρχής της προστασίας των δασών, δ) έλλειψη συνολικής εκτίμησης των επιπτώσεων του επιδίκου έργου στο περιβάλλον, ε) έλλειψη επιστημονικής αρτιότητας της εγκριθείσας μ.π.ε. στ) έλλειψη εξέτασης εναλλακτικών λύσεων χωροθέτησης του αιολικού σταθμού, ζ) έλλειψη τήρησης της διαδικασίας ενημέρωσης του κοινού, η) μη ορθή υπαγωγή του ενδίκου έργου κατά το ν.

Αριθμός 1185/2010

3010/2002 και των κατ' εξουσιοδότηση αυτών εκδοθεισών κ.υ.α. και θ) έλλειψη σύνταξης ολοκληρωμένης μ.π.ε.] δεν παρίσταται ως προδήλως βάσιμοι, πρέπει να απορριφθεί η υπό κρίση αίτηση αναστολής εκτελέσεως.

Διά ταύτα

Απορρίπτει την υπό κρίση αίτηση.

Διατάσσει την κατάπτωση του καταβληθέντος παραβόλου.

Επιβάλλει στους αιτούντες ως δικαστική δαπάνη της εταιρείας με το διακριτικό τίτλο «ΑΙΟΛΙΚΗ ΜΟΥΣΟΥΡΩΝ Α.Ε.» το ποσόν των εκατόν ογδόντα (180) ευρώ.

Κρίθηκε και αποφασίσθηκε στην Αθήνα στις 5 Νοεμβρίου 2010 και εκδόθηκε στις 16 Νοεμβρίου 2010.

Ο Πρόεδρος του Ε' Τμήματος

Ο Γραμματέας του Ε' Τμήματος

*Επιβάρυνση
Μεταφορές
19.11.2010*

ΘΕΩΡΗΘΗΚΕ
Για τη νόμιμη σύμψη
Αθήνα 11/21/2010
Μενουδάκος
Γραμματέας

ΑΝΤΙΓΡΑΦΟ
11/21/2010
Κ. Καρυστινός

Βασιλόπουλος
Νικ. Βασιλόπουλος
ΕΝ ΤΩ ΟΝΟΜΑ ΤΟΥ ΕΛΛΗΝΙΚΟΥ ΛΑΟΥ

Εντέλλεται προς κάθε δικαστικό επιμελητή να εκτελέσει όταν του το ζητήσουν την παραπάνω απόφαση, τους Εισαγγελείς να ενεργήσουν κατά την αρμοδιότητά τους και τους Διοικητές και τα άλλα όργανα της Δημόσιας Δύναμης να βοηθήσουν όταν τους ζητηθεί.

Η εντολή πιστοποιείται με την σύνταξη και την υπογραφή του παρόντος.

Αθήνα, ...

Ο Πρόεδρος του Ε' Τμήματος

Ο Γραμματέας του Ε' Τμήματος

Κωνσταντίνος

[Signature]

*Ακριβες αντιγραφή εκ του
επιδεικθέντος μου αριθμού αντιγραφών
Αθήνα, 2-12-2010
Η επικεφαλής διμετρώς*

ΠΑΡΑΣΚΕΥΗ Ε. ΣΤΟΥΡΑΪΤΟΥ
ΔΙΜΕΤΡΩΣ
ΘΡΑΣΥΒΟΛΟΥ
ΑΦΜ: 121297833 - ΛΟΥ: ΑΘΕΙΡΑΙΑ
ΤΗΛ: 00210 210 7258423

